Optimaliseren van gegevensverwerking in MicrosoftAzure: Een vergelijkende analyse van implementatiemethoden voor Extractie, Transformatie en Laden(E1 en Extractie, Laden en Transformatie (ELT).

Optionele ondertitel.

Lievens Loeka.

Scriptie voorgedragen tot het bekomen van de graad van Professionele bachelor in de toegepaste informatica

Promotor: Dhr. Bosteels Gertjan

Co-promotor: Dhr. Van Damme Koen

Academiejaar: 2023–2024 Eerste examenperiode

Departement IT en Digitale Innovatie.

Woord vooraf

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac, adipiscing vitae, felis. Curabitur dictum gravida mauris. Nam arcu libero, nonummy eget, consectetuer id, vulputate a, magna. Donec vehicula augue eu neque. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Mauris ut leo. Cras viverra metus rhoncus sem. Nulla et lectus vestibulum urna fringilla ultrices. Phasellus eu tellus sit amet tortor gravida placerat. Integer sapien est, iaculis in, pretium quis, viverra ac, nunc. Praesent eget sem vel leo ultrices bibendum. Aenean faucibus. Morbi dolor nulla, malesuada eu, pulvinar at, mollis ac, nulla. Curabitur auctor semper nulla. Donec varius orci eget risus. Duis nibh mi, congue eu, accumsan eleifend, sagittis quis, diam. Duis eget orci sit amet orci dignissim rutrum.

Nam dui ligula, fringilla a, euismod sodales, sollicitudin vel, wisi. Morbi auctor lorem non justo. Nam lacus libero, pretium at, lobortis vitae, ultricies et, tellus. Donec aliquet, tortor sed accumsan bibendum, erat ligula aliquet magna, vitae ornare odio metus a mi. Morbi ac orci et nisl hendrerit mollis. Suspendisse ut massa. Cras nec ante. Pellentesque a nulla. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Aliquam tincidunt urna. Nulla ullamcorper vestibulum turpis. Pellentesque cursus luctus mauris.

Samenvatting

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac, adipiscing vitae, felis. Curabitur dictum gravida mauris. Nam arcu libero, nonummy eget, consectetuer id, vulputate a, magna. Donec vehicula augue eu neque. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Mauris ut leo. Cras viverra metus rhoncus sem. Nulla et lectus vestibulum urna fringilla ultrices. Phasellus eu tellus sit amet tortor gravida placerat. Integer sapien est, iaculis in, pretium quis, viverra ac, nunc. Praesent eget sem vel leo ultrices bibendum. Aenean faucibus. Morbi dolor nulla, malesuada eu, pulvinar at, mollis ac, nulla. Curabitur auctor semper nulla. Donec varius orci eget risus. Duis nibh mi, congue eu, accumsan eleifend, sagittis quis, diam. Duis eget orci sit amet orci dignissim rutrum.

Nam dui ligula, fringilla a, euismod sodales, sollicitudin vel, wisi. Morbi auctor lorem non justo. Nam lacus libero, pretium at, lobortis vitae, ultricies et, tellus. Donec aliquet, tortor sed accumsan bibendum, erat ligula aliquet magna, vitae ornare odio metus a mi. Morbi ac orci et nisl hendrerit mollis. Suspendisse ut massa. Cras nec ante. Pellentesque a nulla. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Aliquam tincidunt urna. Nulla ullamcorper vestibulum turpis. Pellentesque cursus luctus mauris.

Nulla malesuada porttitor diam. Donec felis erat, congue non, volutpat at, tincidunt tristique, libero. Vivamus viverra fermentum felis. Donec nonummy pellentesque ante. Phasellus adipiscing semper elit. Proin fermentum massa ac quam. Sed diam turpis, molestie vitae, placerat a, molestie nec, leo. Maecenas lacinia. Nam ipsum ligula, eleifend at, accumsan nec, suscipit a, ipsum. Morbi blandit ligula feugiat magna. Nunc eleifend consequat lorem. Sed lacinia nulla vitae enim. Pellentesque tincidunt purus vel magna. Integer non enim. Praesent euismod nunc eu purus. Donec bibendum quam in tellus. Nullam cursus pulvinar lectus. Donec et mi. Nam vulputate metus eu enim. Vestibulum pellentesque felis eu massa.

Quisque ullamcorper placerat ipsum. Cras nibh. Morbi vel justo vitae lacus tincidunt ultrices. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. In hac habitasse platea dictumst. Integer tempus convallis augue. Etiam facilisis. Nunc elementum fermentum wisi. Aenean placerat. Ut imperdiet, enim sed gravida sollicitudin, felis odio placerat quam, ac pulvinar elit purus eget enim. Nunc vitae tortor. Proin tempus nibh sit amet nisl. Vivamus quis tortor vitae risus porta vehicula.

Inhoudsopgave

Lij	st va	an figuren	vi		
1	Inleiding				
	1.1	Probleemstelling	1		
	1.2	Onderzoeksvraag	2		
	1.3	Onderzoeksdoelstelling	2		
	1.4	Opzet van deze bachelorproef	2		
2	Sta	nd van zaken	3		
	2.1	Wat zijn ETL's of ELT's?	3		
	2.2	Welke soorten ETL tools bestaan er?	3		
	2.3	Populairste cloud-based ETL tools	4		
	2.4	Azure Data Factory (ADF)	4		
3	Met	thodologie	9		
4	Con	nclusie	11		
A	Ond	derzoeksvoorstel	13		
	A.1	Introductie	13		
	A.2	State-of-the-art	14		
	A.3	Methodologie	15		
	A.4	Verwacht resultaat, conclusie	16		
Ri	bliod	grafie	17		

Lijst van figuren

Inleiding

De inleiding moet de lezer net genoeg informatie verschaffen om het onderwerp te begrijpen en in te zien waarom de onderzoeksvraag de moeite waard is om te onderzoeken. In de inleiding ga je literatuurverwijzingen beperken, zodat de tekst vlot leesbaar blijft. Je kan de inleiding verder onderverdelen in secties als dit de tekst verduidelijkt. Zaken die aan bod kunnen komen in de inleiding (Pollefliet, 2011):

- · context, achtergrond
- afbakenen van het onderwerp
- · verantwoording van het onderwerp, methodologie
- · probleemstelling
- · onderzoeksdoelstelling
- onderzoeksvraag
- ٠ ...

1.1. Probleemstelling

Uit je probleemstelling moet duidelijk zijn dat je onderzoek een meerwaarde heeft voor een concrete doelgroep. De doelgroep moet goed gedefinieerd en afgelijnd zijn. Doelgroepen als "bedrijven," "KMO's", systeembeheerders, enz. zijn nog te vaag. Als je een lijstje kan maken van de personen/organisaties die een meerwaarde zulen vinden in deze bachelorproef (dit is eigenlijk je steekproefkader), dan is dat een indicatie dat de doelgroep goed gedefinieerd is. Dit kan een enkel bedrijf zijn of zelfs één persoon (je co-promotor/opdrachtgever).

2 1. Inleiding

1.2. Onderzoeksvraag

Wees zo concreet mogelijk bij het formuleren van je onderzoeksvraag. Een onderzoeksvraag is trouwens iets waar nog niemand op dit moment een antwoord heeft (voor zover je kan nagaan). Het opzoeken van bestaande informatie (bv. "welke tools bestaan er voor deze toepassing?") is dus geen onderzoeksvraag. Je kan de onderzoeksvraag verder specifiëren in deelvragen. Bv. als je onderzoek gaat over performantiemetingen, dan

1.3. Onderzoeksdoelstelling

Wat is het beoogde resultaat van je bachelorproef? Wat zijn de criteria voor succes? Beschrijf die zo concreet mogelijk. Gaat het bv. om een proof-of-concept, een prototype, een verslag met aanbevelingen, een vergelijkende studie, enz.

1.4. Opzet van deze bachelorproef

De rest van deze bachelorproef is als volgt opgebouwd:

In Hoofdstuk 2 wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken binnen het onderzoeksdomein, op basis van een literatuurstudie.

In Hoofdstuk 3 wordt de methodologie toegelicht en worden de gebruikte onderzoekstechnieken besproken om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen.

In Hoofdstuk 4, tenslotte, wordt de conclusie gegeven en een antwoord geformuleerd op de onderzoeksvragen. Daarbij wordt ook een aanzet gegeven voor toekomstig onderzoek binnen dit domein.

Stand van zaken

Bedrijven slaan veel data op. Doordat deze data nuttig kan zijn voor het indentificeren van nieuwe kansen is het belangrijk om deze data klaar te maken voor business analytics. Dit is het proces van verzamelen, organiseren, analyseren en interpreteren van gegevens om inzichten te krijgen. Er kan bijvoorbeeld gekeken worden naar klantgegevens om zo patronen en trends te vinden in het gedrag van de klant. (J., 2023)

Doordat bedrijven vaak werken met veel verschillende soorten data die op verschillende plekken opgeslaan worden is het vaak belangrijk dat deze data eerst opgekuist, getransformeerd en georganiseerd moet worden. Dit is waarbij het implementeren van ETL's en ELT's van pas komt. (Inmon, 2023)

2.1. Wat zijn ETL's of ELT's?

ETL's en ELT's zijn processen die organisaties gebruiken voor het verzamelen en samenvoegen van data uit meerdere bronnen. Bij ETL's wordt de data getransformeerd voor het naar de doelopslagplaats geladen wordt, terwijl dit bij ELT's pas achteraf gebeurd. Daardoor staat ETL voor Extract, Transform and Load en ELT voor Extract, Load and Transform. (Bartley, 2023)

2.2. Welke soorten ETL tools bestaan er?

Er bestaan verschillende soorten ETL tools. Zo zijn er de cloud-based ETL tools. Deze worden gehost op cloud infrastructure, zijn zeer schaalbaar en bieden payas-you-go prijs modellen aan. (Ethan, 2024)

Daarnaast zijn er ook on-premises ETL tools. Deze worden gehost op de infrastructuur van het bedrijf waardoor het bedrijf er de volledige controle over heeft. (Ethan, 2024)

Afhankelijk van wat men nodig heeft kan er ook gekozen worden voor hybrid ETL

tools. Dit is een combinatie van het gebruik van cloud-based tools met het gebruik van on-premises tools. (Ethan, 2024)

Ten slotte zijn er ook open source ETL tools. Dit zijn gratis ETL tools. Voorbeelden hiervan zijn Portable, Apache NiFi, AWS Glue, Airbyte en Informatica. (Ethan, 2024)

2.3. Populairste cloud-based ETL tools

Zoals te zien in de enquête van Vines en Tanasescu (2023) is Microsoft Azure, gevolgd door Amazon Web Services (AWS) en Google Cloud Services, de populairste cloud provider. Deze cloud-providers bieden dan ook de meest populaire cloud-based ETL tools aan.

Microsoft biedt bijvoorbeeld Azure Data Factory en Azure Databricks aan. Binnen Azure Data Factory kan er gebruik gemaakt worden van Mapping Data Flows, dit is een code-vrije manier waarmee ETL's opgebouwd kunnen worden. De logica achter de ETL kan hierna makkelijk getest worden op live data en samples. (Kromer, 2022a)

Daarnaast biedt Azure ook Azure Databricks aan. Het verschil hierbij is dat de ETL's worden geïmplementeerd via code terwijl dat bij Azure Data Factory via de UI tools gebeurt. Azure Databricks is gebaseerd op het Apache Spark opensource project. Het grote voordeel is dat het platform het toelaat om makkelijker te kunnen samen werken. Daarnaast is Apache Spark niet enkel gelimiteerd tot het maken van ETL's maar kan het ook gebruikt worden voor real-time analytics, machine learning, graph processing, etc. (Etaati, 2019)

Daarnaast bieden ook Amazon Web Services (AWS) en Google Cloud Services ETL tools aan. Zo heeft AWS bijvoorbeeld AWS Glue (Khan e.a., 2024) en Google Cloud heeft Google Data Fusion. (Jaiswal, 2022)

2.4. Azure Data Factory (ADF)

Azure Data Factory is een platform-as-a-service (PAAS) voor het implementeren van ETL's en ELT's. Zowel on-premises als cloudgegevensbronnen worden hierbij geondersteund voor het verplaatsen van gegevens. (Rawat & Narain, 2018)

2.4.1. Onderdelen

Azure Data Factory is opgebouwd uit vijf essentiële onderdelen.

Pipeline

Een pipeline een groep van activiteiten die een reeks processen uitvoert zoals bijvoorbeeld het extraheren of transformeren van gegevens.

Datasets

Een dataset is een representatie of verwijzing naar de daadwerkelijke gegevens in gegevensopslag.

Linked Services

Linked Services slaan de informatie op die Azure Data Factory nodig heeft voor het connecteren naar een externe data-opslag.

title

Als data engineer krijgt men data in veel verschillende vormen. Het is dus noodzakelijk omdeze data klaar te maken voor business analytics.

Vandaag de dag bestaan er veel verschillende tools voor het implementeren van ETL's en ELT's.

- · Azure Data Factory
- · AWS Glue
- Google Cloud GPC Dataflow

Dit hoofdstuk bevat je literatuurstudie. De inhoud gaat verder op de inleiding, maar zal het onderwerp van de bachelorproef *diepgaand* uitspitten. De bedoeling is dat de lezer na lezing van dit hoofdstuk helemaal op de hoogte is van de huidige stand van zaken (state-of-the-art) in het onderzoeksdomein. Iemand die niet vertrouwd is met het onderwerp, weet nu voldoende om de rest van het verhaal te kunnen volgen, zonder dat die er nog andere informatie moet over opzoeken (Pollefliet, 2011).

Je verwijst bij elke bewering die je doet, vakterm die je introduceert, enz. naar je bronnen. In MEX kan dat met het commando \textcite{} of \autocite{}. Als argument van het commando geef je de "sleutel" van een "record" in een bibliografische databank in het BibMEX-formaat (een tekstbestand). Als je expliciet naar de auteur verwijst in de zin (narratieve referentie), gebruik je \textcite{}. Soms is de auteursnaam niet expliciet een onderdeel van de zin, dan gebruik je \autocite{} (referentie tussen haakjes). Dit gebruik je bv. bij een citaat, of om in het bijschrift van een overgenomen afbeelding, broncode, tabel, enz. te verwijzen naar de bron. In de volgende paragraaf een voorbeeld van elk.

Knuth (1998) schreef een van de standaardwerken over sorteer- en zoekalgoritmen. Experten zijn het erover eens dat cloud computing een interessante opportuniteit vormen, zowel voor gebruikers als voor dienstverleners op vlak van informatietechnologie (Creeger, 2009).

Let er ook op: het cite-commando voor de punt, dus binnen de zin. Je verwijst meteen naar een bron in de eerste zin die erop gebaseerd is, dus niet pas op het einde van een paragraaf.

Sed commodo posuere pede. Mauris ut est. Ut quis purus. Sed ac odio. Sed vehicula hendrerit sem. Duis non odio. Morbi ut dui. Sed accumsan risus eget odio. In hac habitasse platea dictumst. Pellentesque non elit. Fusce sed justo eu urna porta tincidunt. Mauris felis odio, sollicitudin sed, volutpat a, ornare ac, erat. Morbi quis

dolor. Donec pellentesque, erat ac sagittis semper, nunc dui lobortis purus, quis congue purus metus ultricies tellus. Proin et quam. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos hymenaeos. Praesent sapien turpis, fermentum vel, eleifend faucibus, vehicula eu, lacus.

Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Donec odio elit, dictum in, hendrerit sit amet, egestas sed, leo. Praesent feugiat sapien aliquet odio. Integer vitae justo. Aliquam vestibulum fringilla lorem. Sed neque lectus, consectetuer at, consectetuer sed, eleifend ac, lectus. Nulla facilisi. Pellentesque eget lectus. Proin eu metus. Sed porttitor. In hac habitasse platea dictumst. Suspendisse eu lectus. Ut mi mi, lacinia sit amet, placerat et, mollis vitae, dui. Sed ante tellus, tristique ut, iaculis eu, malesuada ac, dui. Mauris nibh leo, facilisis non, adipiscing quis, ultrices a, dui.

Morbi luctus, wisi viverra faucibus pretium, nibh est placerat odio, nec commodo wisi enim eget quam. Quisque libero justo, consectetuer a, feugiat vitae, porttitor eu, libero. Suspendisse sed mauris vitae elit sollicitudin malesuada. Maecenas ultricies eros sit amet ante. Ut venenatis velit. Maecenas sed mi eget dui varius euismod. Phasellus aliquet volutpat odio. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Pellentesque sit amet pede ac sem eleifend consectetuer. Nullam elementum, urna vel imperdiet sodales, elit ipsum pharetra ligula, ac pretium ante justo a nulla. Curabitur tristique arcu eu metus. Vestibulum lectus. Proin mauris. Proin eu nunc eu urna hendrerit faucibus. Aliquam auctor, pede consequat laoreet varius, eros tellus scelerisque quam, pellentesque hendrerit ipsum dolor sed augue. Nulla nec lacus.

Suspendisse vitae elit. Aliquam arcu neque, ornare in, ullamcorper quis, commodo eu, libero. Fusce sagittis erat at erat tristique mollis. Maecenas sapien libero, molestie et, lobortis in, sodales eget, dui. Morbi ultrices rutrum lorem. Nam elementum ullamcorper leo. Morbi dui. Aliquam sagittis. Nunc placerat. Pellentesque tristique sodales est. Maecenas imperdiet lacinia velit. Cras non urna. Morbi eros pede, suscipit ac, varius vel, egestas non, eros. Praesent malesuada, diam id pretium elementum, eros sem dictum tortor, vel consectetuer odio sem sed wisi.

Sed feugiat. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Ut pellentesque augue sed urna. Vestibulum diam eros, fringilla et, consectetuer eu, nonummy id, sapien. Nullam at lectus. In sagittis ultrices mauris. Curabitur malesuada erat sit amet massa. Fusce blandit. Aliquam erat volutpat. Aliquam euismod. Aenean vel lectus. Nunc imperdiet justo nec dolor.

Etiam euismod. Fusce facilisis lacinia dui. Suspendisse potenti. In mi erat, cursus id, nonummy sed, ullamcorper eget, sapien. Praesent pretium, magna in eleifend egestas, pede pede pretium lorem, quis consectetuer tortor sapien facilisis magna. Mauris quis magna varius nulla scelerisque imperdiet. Aliquam non quam. Aliquam porttitor quam a lacus. Praesent vel arcu ut tortor cursus volutpat. In vitae pede quis diam bibendum placerat. Fusce elementum convallis neque. Sed

dolor orci, scelerisque ac, dapibus nec, ultricies ut, mi. Duis nec dui quis leo sagittis commodo.

Aliquam lectus. Vivamus leo. Quisque ornare tellus ullamcorper nulla. Mauris porttitor pharetra tortor. Sed fringilla justo sed mauris. Mauris tellus. Sed non leo. Nullam elementum, magna in cursus sodales, augue est scelerisque sapien, venenatis congue nulla arcu et pede. Ut suscipit enim vel sapien. Donec congue. Maecenas urna mi, suscipit in, placerat ut, vestibulum ut, massa. Fusce ultrices nulla et nisl. Etiam ac leo a risus tristique nonummy. Donec dignissim tincidunt nulla. Vestibulum rhoncus molestie odio. Sed lobortis, justo et pretium lobortis, mauris turpis condimentum augue, nec ultricies nibh arcu pretium enim. Nunc purus neque, placerat id, imperdiet sed, pellentesque nec, nisl. Vestibulum imperdiet neque non sem accumsan laoreet. In hac habitasse platea dictumst. Etiam condimentum facilisis libero. Suspendisse in elit quis nisl aliquam dapibus. Pellentesque auctor sapien. Sed egestas sapien nec lectus. Pellentesque vel dui vel neque bibendum viverra. Aliquam porttitor nisl nec pede. Proin mattis libero vel turpis. Donec rutrum mauris et libero. Proin euismod porta felis. Nam lobortis, metus quis elementum commodo, nunc lectus elementum mauris, eget vulputate ligula tellus eu neque. Vivamus eu dolor.

Nulla in ipsum. Praesent eros nulla, congue vitae, euismod ut, commodo a, wisi. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Aenean nonummy magna non leo. Sed felis erat, ullamcorper in, dictum non, ultricies ut, lectus. Proin vel arcu a odio lobortis euismod. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Proin ut est. Aliquam odio. Pellentesque massa turpis, cursus eu, euismod nec, tempor congue, nulla. Duis viverra gravida mauris. Cras tincidunt. Curabitur eros ligula, varius ut, pulvinar in, cursus faucibus, augue.

Nulla mattis luctus nulla. Duis commodo velit at leo. Aliquam vulputate magna et leo. Nam vestibulum ullamcorper leo. Vestibulum condimentum rutrum mauris. Donec id mauris. Morbi molestie justo et pede. Vivamus eget turpis sed nisl cursus tempor. Curabitur mollis sapien condimentum nunc. In wisi nisl, malesuada at, dignissim sit amet, lobortis in, odio. Aenean consequat arcu a ante. Pellentesque porta elit sit amet orci. Etiam at turpis nec elit ultricies imperdiet. Nulla facilisi. In hac habitasse platea dictumst. Suspendisse viverra aliquam risus. Nullam pede justo, molestie nonummy, scelerisque eu, facilisis vel, arcu.

Curabitur tellus magna, porttitor a, commodo a, commodo in, tortor. Donec interdum. Praesent scelerisque. Maecenas posuere sodales odio. Vivamus metus lacus, varius quis, imperdiet quis, rhoncus a, turpis. Etiam ligula arcu, elementum a, venenatis quis, sollicitudin sed, metus. Donec nunc pede, tincidunt in, venenatis vitae, faucibus vel, nibh. Pellentesque wisi. Nullam malesuada. Morbi ut tellus ut pede tincidunt porta. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Etiam congue neque id dolor.

Donec et nisl at wisi luctus bibendum. Nam interdum tellus ac libero. Sed sem justo, laoreet vitae, fringilla at, adipiscing ut, nibh. Maecenas non sem quis tortor eleifend fermentum. Etiam id tortor ac mauris porta vulputate. Integer porta neque vitae massa. Maecenas tempus libero a libero posuere dictum. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Aenean quis mauris sed elit commodo placerat. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos hymenaeos. Vivamus rhoncus tincidunt libero. Etiam elementum pretium justo. Vivamus est. Morbi a tellus eget pede tristique commodo. Nulla nisl. Vestibulum sed nisl eu sapien cursus rutrum.

Nulla non mauris vitae wisi posuere convallis. Sed eu nulla nec eros scelerisque pharetra. Nullam varius. Etiam dignissim elementum metus. Vestibulum faucibus, metus sit amet mattis rhoncus, sapien dui laoreet odio, nec ultricies nibh augue a enim. Fusce in ligula. Quisque at magna et nulla commodo consequat. Proin accumsan imperdiet sem. Nunc porta. Donec feugiat mi at justo. Phasellus facilisis ipsum quis ante. In ac elit eget ipsum pharetra faucibus. Maecenas viverra nulla in massa.

Nulla ac nisl. Nullam urna nulla, ullamcorper in, interdum sit amet, gravida ut, risus. Aenean ac enim. In luctus. Phasellus eu quam vitae turpis viverra pellentesque. Duis feugiat felis ut enim. Phasellus pharetra, sem id porttitor sodales, magna nunc aliquet nibh, nec blandit nisl mauris at pede. Suspendisse risus risus, lobortis eget, semper at, imperdiet sit amet, quam. Quisque scelerisque dapibus nibh. Nam enim. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Nunc ut metus. Ut metus justo, auctor at, ultrices eu, sagittis ut, purus. Aliquam aliquam.

3

Methodologie

Etiam pede massa, dapibus vitae, rhoncus in, placerat posuere, odio. Vestibulum luctus commodo lacus. Morbi lacus dui, tempor sed, euismod eget, condimentum at, tortor. Phasellus aliquet odio ac lacus tempor faucibus. Praesent sed sem. Praesent iaculis. Cras rhoncus tellus sed justo ullamcorper sagittis. Donec quis orci. Sed ut tortor quis tellus euismod tincidunt. Suspendisse congue nisl eu elit. Aliquam tortor diam, tempus id, tristique eget, sodales vel, nulla. Praesent tellus mi, condimentum sed, viverra at, consectetuer quis, lectus. In auctor vehicula orci. Sed pede sapien, euismod in, suscipit in, pharetra placerat, metus. Vivamus commodo dui non odio. Donec et felis.

Etiam suscipit aliquam arcu. Aliquam sit amet est ac purus bibendum congue. Sed in eros. Morbi non orci. Pellentesque mattis lacinia elit. Fusce molestie velit in ligula. Nullam et orci vitae nibh vulputate auctor. Aliquam eget purus. Nulla auctor wisi sed ipsum. Morbi porttitor tellus ac enim. Fusce ornare. Proin ipsum enim, tincidunt in, ornare venenatis, molestie a, augue. Donec vel pede in lacus sagittis porta. Sed hendrerit ipsum quis nisl. Suspendisse quis massa ac nibh pretium cursus. Sed sodales. Nam eu neque quis pede dignissim ornare. Maecenas eu purus ac urna tincidunt conque.

Donec et nisl id sapien blandit mattis. Aenean dictum odio sit amet risus. Morbi purus. Nulla a est sit amet purus venenatis iaculis. Vivamus viverra purus vel magna. Donec in justo sed odio malesuada dapibus. Nunc ultrices aliquam nunc. Vivamus facilisis pellentesque velit. Nulla nunc velit, vulputate dapibus, vulputate id, mattis ac, justo. Nam mattis elit dapibus purus. Quisque enim risus, congue non, elementum ut, mattis quis, sem. Quisque elit.

Maecenas non massa. Vestibulum pharetra nulla at lorem. Duis quis quam id lacus dapibus interdum. Nulla lorem. Donec ut ante quis dolor bibendum condimentum. Etiam egestas tortor vitae lacus. Praesent cursus. Mauris bibendum pede at elit. Morbi et felis a lectus interdum facilisis. Sed suscipit gravida turpis. Nulla at

lectus. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Praesent nonummy luctus nibh. Proin turpis nunc, congue eu, egestas ut, fringilla at, tellus. In hac habitasse platea dictumst.

Vivamus eu tellus sed tellus consequat suscipit. Nam orci orci, malesuada id, gravida nec, ultricies vitae, erat. Donec risus turpis, luctus sit amet, interdum quis, porta sed, ipsum. Suspendisse condimentum, tortor at egestas posuere, neque metus tempor orci, et tincidunt urna nunc a purus. Sed facilisis blandit tellus. Nunc risus sem, suscipit nec, eleifend quis, cursus quis, libero. Curabitur et dolor. Sed vitae sem. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Maecenas ante. Duis ullamcorper enim. Donec tristique enim eu leo. Nullam molestie elit eu dolor. Nullam bibendum, turpis vitae tristique gravida, quam sapien tempor lectus, quis pretium tellus purus ac quam. Nulla facilisi.

4

Conclusie

Curabitur nunc magna, posuere eget, venenatis eu, vehicula ac, velit. Aenean ornare, massa a accumsan pulvinar, quam lorem laoreet purus, eu sodales magna risus molestie lorem. Nunc erat velit, hendrerit quis, malesuada ut, aliquam vitae, wisi. Sed posuere. Suspendisse ipsum arcu, scelerisque nec, aliquam eu, molestie tincidunt, justo. Phasellus iaculis. Sed posuere lorem non ipsum. Pellentesque dapibus. Suspendisse quam libero, laoreet a, tincidunt eget, consequat at, est. Nullam ut lectus non enim consequat facilisis. Mauris leo. Quisque pede ligula, auctor vel, pellentesque vel, posuere id, turpis. Cras ipsum sem, cursus et, facilisis ut, tempus euismod, quam. Suspendisse tristique dolor eu orci. Mauris mattis. Aenean semper. Vivamus tortor magna, facilisis id, varius mattis, hendrerit in, justo. Integer purus.

Vivamus adipiscing. Curabitur imperdiet tempus turpis. Vivamus sapien dolor, congue venenatis, euismod eget, porta rhoncus, magna. Proin condimentum pretium enim. Fusce fringilla, libero et venenatis facilisis, eros enim cursus arcu, vitae facilisis odio augue vitae orci. Aliquam varius nibh ut odio. Sed condimentum condimentum nunc. Pellentesque eget massa. Pellentesque quis mauris. Donec ut ligula ac pede pulvinar lobortis. Pellentesque euismod. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos hymenaeos. Praesent elit. Ut laoreet ornare est. Phasellus gravida vulputate nulla. Donec sit amet arcu ut sem tempor malesuada. Praesent hendrerit augue in urna. Proin enim ante, ornare vel, consequat ut, blandit in, justo. Donec felis elit, dignissim sed, sagittis ut, ullamcorper a, nulla. Aenean pharetra vulputate odio.

Quisque enim. Proin velit neque, tristique eu, eleifend eget, vestibulum nec, lacus. Vivamus odio. Duis odio urna, vehicula in, elementum aliquam, aliquet laoreet, tellus. Sed velit. Sed vel mi ac elit aliquet interdum. Etiam sapien neque, convallis et, aliquet vel, auctor non, arcu. Aliquam suscipit aliquam lectus. Proin tincidunt magna sed wisi. Integer blandit lacus ut lorem. Sed luctus justo sed enim.

12 **4. Conclusie**

Morbi malesuada hendrerit dui. Nunc mauris leo, dapibus sit amet, vestibulum et, commodo id, est. Pellentesque purus. Pellentesque tristique, nunc ac pulvinar adipiscing, justo eros consequat lectus, sit amet posuere lectus neque vel augue. Cras consectetuer libero ac eros. Ut eget massa. Fusce sit amet enim eleifend sem dictum auctor. In eget risus luctus wisi convallis pulvinar. Vivamus sapien risus, tempor in, viverra in, aliquet pellentesque, eros. Aliquam euismod libero a sem. Nunc velit augue, scelerisque dignissim, lobortis et, aliquam in, risus. In eu eros. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Curabitur vulputate elit viverra augue. Mauris fringilla, tortor sit amet malesuada mollis, sapien mi dapibus odio, ac imperdiet ligula enim eget nisl. Quisque vitae pede a pede aliquet suscipit. Phasellus tellus pede, viverra vestibulum, gravida id, laoreet in, justo. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Integer commodo luctus lectus. Mauris justo. Duis varius eros. Sed quam. Cras lacus eros, rutrum eget, varius quis, convallis iaculis, velit. Mauris imperdiet, metus at tristique venenatis, purus neque pellentesque mauris, a ultrices elit lacus nec tortor. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos hymenaeos. Praesent malesuada. Nam lacus lectus, auctor sit amet, malesuada vel, elementum eget, metus. Duis neque pede, facilisis eget, egestas elementum, nonummy id, neque.

Onderzoeksvoorstel

Het onderwerp van deze bachelorproef is gebaseerd op een onderzoeksvoorstel dat vooraf werd beoordeeld door de promotor. Dat voorstel is opgenomen in deze bijlage.

A.I. Introductie

Het implementeren van ETL's en ELT's speelt een kritieke rol in de development binnen Net IT. Net IT is een bedrijf gespecialiseerd in Customer Relationship Management (CRM). Een CRM-systeem is een applicatie om voeling te houden met klanten en om processen te stroomlijnen en meer winst te genereren. Doordat Net IT een Microsoft Partner is zullen ze CRM-toepassingen implementeren met Microsoft Dynamics 365 en intelligente bedrijfstoepassingen met Microsoft Power Platform. Binnen Microsoft 365 Dynamics Customer Engagement worden er CSV bestanden geëxporteerd naar Azure Data Lake. Deze data wordt minstens dagelijks opgekuist, aangevuld en opgesplitst om naar de klant te kunnen doorsturen via SFTP of e-mail. Momenteel wordt dit gedaan door ETL's en ELT's te implementeren in Azure Data Factory, gebruik makend van de UI tools die aangeboden worden. Doordat dit niet de enige mogelijkheid is om dit te implementeren zal er gekeken worden naar de verschillende opties die er zijn. Aangezien Net IT een Microsoft Partner is zal er vooral gekeken worden binnen Microsoft Azure. Deze verschillende mogelijkheden zullen vergeleken worden op basis van performantie, kostprijs (voor dezelfde performantie), complexiteit, moeilijkheidsgraad in opzet en configuratie van de resources, verschil in implementatietijd en mogelijkheden van de tool. De methode die gebruikt zal worden is een gemengde aanpak gebaseerd op literatuuronderzoek en het opstellen van proof-of-concepts voor de gegeven use case van Net IT. Dit zal resulteren in een gedetailleerd vergelijkingsrapport, inclusief aanbeveling voor de meest geschikte aanpak voor het implementeren van ETL's of ELT's

voor de gegeven use case.

A.2. State-of-the-art

Als data engineer krijgt men data in veel verschillende vormen. Het is dus noodzakelijk om deze data klaar te maken voor business analytics. (Kromer, 2022a) Hiervoor maakt men gebruik van ETL's en ELT's. Dit zijn processen die organisaties gebruiken voor het verzamelen en samenvoegen van data uit meerdere bronnen. Bij ETL's wordt de data getransformeerd voor het naar de doelopslagplaats geladen wordt, terwijl dit bij ELT's pas achteraf gebeurd. Daardoor staat ETL voor Extract, Transform and Load en ELT voor Extract, Load and Transform. (Bartley, 2023)

In Azure zijn er meerdere mogelijkheden voor het implementeren van ETL's en ELT's. Één van deze mogelijkheden is Azure Data Factory. Zoals te zien in de enquête van Sreemathy e.a. (2021) is dit de meest populaire data integratie service die aangeboden wordt door de cloud providers. Binnen Azure Data Factory kan er gebruik gemaakt worden van Mapping Data Flows, dit is een codevrije manier waarmee ETL's opgebouwd kunnen worden. De logica achter de ETL kan hierna makkelijk getest worden op live data en samples. (Kromer, 2022b)

Daarnaast biedt Azure ook Azure Databricks aan. Het verschil hierbij is dat de ETL's worden geïmplementeerd via code terwijl dat bij Azure Data Factory via de UI tools kan gebeurt. Azure Databricks is gebaseerd op het Apache Spark open source project. Het grote voordeel is dat het platform het toelaat om makkelijker te kunnen samen werken. Daarnaast is Apache Spark niet enkel gelimiteerd tot het maken van ETL's maar kan het ook gebruikt worden voor real-time analytics, machine learning, graph processing, etc. (Etaati, 2019)

Azure is niet de enigste cloud provider die ETL tools aanbiedt. Zo heeft AWS bijvoorbeeld AWS Glue (Khan e.a., 2024) en Google Cloud heeft Google Data Fusion. (Jaiswal, 2022)

A.3. Methodologie

De eerste fase is het literatuuronderzoek. Hierbij wordt er gekeken naar welke mogelijkheden er zijn voor het implementeren van ETL's en ELT's. Er zal vooral gefocust worden op de mogelijkheden binnen Azure maar ook andere opties zullen bekeken worden. Dit zal gedaan worden met behulp van academische onderzoekstools zoals Google Scholar en andere relevante databanken en bronnen. Ook de documentatie van Azure, casestudies van bedrijven die gebruik maken van Azure en blogs van experts op dit vakgebied zullen hier zeker bij van pas komen. Deze fase zal ook zeker in samenwerkingen met Net IT gebeuren zodat de huidige gebruikte technologieën voor het implementeren van ETL's en ELT's zeker niet uitgesloten worden. Dit onderdeel zal naar verwachting vier weken in beslag nemen.

In de tweede fase zullen de resultaten van het literatuuronderzoek samengevat worden in een long list. Dit onderdeel zal naar verwachting twee weken duren. In de derde fase zullen de meest interessante opties uit de long list samengevat

worden in een short list. Hierbij zal gekeken worden naar wat het interessantst is voor Net IT. Doordat dit een kleine fase is zal dit bij de tijd van de tweede fase horen. In de vierde fase zullen er vergelijkingscriteria opgesteld worden voor de gegeven use case door Net IT. Het is belangrijk om te weten wat er moet vergeleken worden. Belangrijk om op te merken is dat niet alles even meetbaar zal zijn. Er zal dus goed gekeken worden naar hoe de vergelijkingscriteria gemeten kunnen worden. Dit onderdeel zal naar verwachting één week duren.

In de vijfde fase zal er op basis van de short list en vergelijkingscriteria een proof-ofconcept uitgewerkt worden voor elke mogelijkheid dat er binnen Azure is. Er zal een situatie (gegeven door Net IT) opgezet worden met dummy data in een data lake. Het doel is dat er op basis van deze data export bestanden zullen gemaakt worden. Dit zal de langste fase zijn en zal dus vier weken in beslag nemen. De zesde en laatste fase, die naar verwachting één week zal duren, is de evaluatie van de opties die we hebben onderzocht. Het doel is om te tonen welke optie het beste is. Daardoor zal het resultaat van deze analyse een gedetailleerd vergelijkingsrapport zijn en een aanbeveling voor welke optie het beste is.

A.4. Verwacht resultaat, conclusie

Het resultaat zal een gedetailleerd vergelijkingsrapport zijn, inclusief aanbevelingen voor de meest geschikte aanpak voor het implementeren van ETL's of ELT's voor de gegeven use case. Daarnaast zal er ook een resultaat per vergelijkingscriteria zijn zodat Net IT zelf ook een dieper inzicht krijgt in bijvoorbeeld operationele implicaties, kostenstructuur, etc.

Bibliografie

- Bartley, K. (2023, januari 2). What is the Difference Between ETL and ELT? https://rivery.io/blog/etl-vs-elt/
- Creeger, M. (2009). CTO Roundtable: Cloud Computing. *Communications of the ACM*, 52(8), 50–56.
- Etaati, L. (2019, juni 13). Azure Databricks. In *Machine Learning with Microsoft Technologies: Selecting the Right Architecture and Tools for Your Project* (pp. 159–171). Apress. https://doi.org/10.1007/978-1-4842-3658-1_10
- Ethan. (2024, januari 14). 100+ Best ETL Tools List Software (January 2024 Update). https://portable.io/learn/best-etl-tools
- Inmon, B. (2023, maart 31). *Understanding the Necessity of ETL in Data Integration*. https://www.integrate.io/blog/etl-in-data-integration/
- J., P. K. (2023, maart 6). What is Business Analytics? Definition, Importance Examples. https://www.linkedin.com/pulse/what-business-analytics-definition-importance-examples-jha/
- Jaiswal, N. (2022). Data Fusion Basics. https://medium.com/google-cloud/data-fusion-basic-concepts-c40b09efd695
- Khan, B., Jan, S., Khan, W., & Chughtai, M. I. (2024). An Overview of ETL Techniques, Tools, Processes and Evaluations in Data Warehousing. https://cdn.techscience.cn/files/jbd/2024/TSP_JBD-6/TSP_JBD_46223/TSP_JBD_46223.pdf
- Knuth, D. E. (1998). The art of computer programming, volume 3: (2nd ed.) sorting and searching. Addison Wesley Longman Publishing Co., Inc.
- Kromer, M. (2022a, augustus 26). Introduction to Mapping Data Flows. In *Mapping Data Flows in Azure Data Factory: Building Scalable ETL Projects in the Microsoft Cloud* (pp. 27–50). Apress. https://doi.org/10.1007/978-1-4842-8612-8_3
- Kromer, M. (2022b, augustus 26). Introduction to Mapping Data Flows. In *Mapping Data Flows in Azure Data Factory: Building Scalable ETL Projects in the Microsoft Cloud* (pp. 27–50). Apress. https://doi.org/10.1007/978-1-4842-8612-8_3
- Pollefliet, L. (2011). Schrijven van verslag tot eindwerk: do's en don'ts. Academia Press.
- Rawat, S., & Narain, A. (2018, december 19). Introduction to Azure Data Factory. In Understanding Azure Data Factory: Operationalizing Big Data and Advan-

18 Bibliografie

ced Analytics Solutions (pp. 13–56). Apress. https://doi.org/10.1007/978-1-4842-4122-6_2

- Sreemathy, J., Brindha, R., Nagalakshmi, M. S., Suvekha, N., Ragul, N. K., & Praveennandha, M. (2021). Overview of etl tools and talend-data integration. *2021 7th International Conference on Advanced Computing and Communication Systems (ICACCS)*. https://intapi.sciendo.com/pdf/10.2478/picbe-2023-0182
- Vines, A., & Tanasescu, L. (2023). An Overview of ETL Cloud Services: An Empirical Study Based on User's Experience. *Proceedings of the International Conference on Business Excellence*, 17(1), 2085–2098. https://intapi.sciendo.com/pdf/10.2478/picbe-2023-0182